

9.SINIF

1. 9-C sınıfında bir öğrenci grubu, metinlerin sınıflandırılmasıyla ilgili bir oyun oynamaya karar vermiştir. Bunun için sanat metinleri ile öğretici metin türlerinin isimlerini toplan üzerine yazarak sınıfa getirmişlerdir. Öğrencilerin çektikleri toplan üzerinde yazan metin türleri aşağıdaki gibidir:

Ayça: I. Trajedi - II. Biyografi - III. Masal

Funda: I. Gezi yazısı - II. Mesnevi - III. Masal

Zeynep: I. Makale - II. Deneme - III. Karagöz

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Ayça'nın çektiği II ve III. toplan olay çevresinde oluşan metinler içinde yer alır.

B) Funda'nın çektiği I. top kişisel hayatı konu alan metinlerdendir.

C) Zeynep öğretici ve göstermeye bağlı metin türlerinden toplan çekmiştir.

D) Funda'nın çektiği II. top ile Ayça'nın çektiği III. top anlatmaya bağlı metinlerdendir.

E) Ayça'nın çektiği I. top ile Zeynep'in çektiği III. top göstermeye bağlı metinler içinde değerlendirilir.

2 ve 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyatın bir uzmanlık konusu olan tarafı vardır, bir de herkesi ilgilendiren bir yanı. Herkes hatip olamaz ama her insan düzgün konuşma çabasını göstermek zorundadır. Bu yüzdendir ki edebiyattan anlamak kişiye kolay, rahat ve doğru konuşmasında yararlı olacaktır. Herkes şair olamaz ama herkes az çok, şiiirden zevk almalıdır. Eski aydınlarımız, konuşmalarına ve yazılarına sık sık bir beyit ya da bir şiiir alarak onları güzelleştirir ve zenginleştirirdi. Bugün şiiir pek hafızaya hitap etmediğinden konuşmalara ve yazılara sık sık şiiir alınması belki pek uygun düşmeyebilir. Çağımızda yazı ve konuşma havasına şiiirin kendisi değil ama şiiir kültürü sızmalı. Roman, piyes ve hikâyeler de psikolojik tahliller, karakter belirlemeleriyle, kişiliğimizin olgunlaşması ve derinleşmesi için köklü tecrübe sahalarımızdır. Bu yüzden her kişi, aydın olabilmek için mutlaka belli bir ölçüde edebiyatın çeşitli alanlarından az çok haberdar olmak zorundadır.

2. Bu parçada Sezai Karakoç'un edebiyat ile ilgili olarak asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düzgün konuşmak isteyen herkes mutlaka edebiyat ile ilgilenmelidir.

B) Günümüzde de eskiden olduğu gibi yazı ve konuşmalarda şiiir kültürüne yer verilmelidir.

C) Okunan her edebî ürün kişiliğin olgunlaşmasında önemli rol oynar.

D) Edebiyattan anlamak, kişiye günlük yaşamında pek çok kolaylık sağlar.

E) Edebiyat güzel konuşma ve yazma ile ilgili olduğu için herkesi ilgilendiren bir alandır.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçada verilen altı çizili sözcüklerden birinin anlamını içermemektedir?

A) Romandaki kahramanın psikolojik çözümlemesi çok başarılı olduğu için bu kadar sevildi.

B) Onun mesleki deneyimi hepimizden fazla olduğu için düşünceleri de bizim için önemli.

C) Kürsüye yaklaşan konuşmacı kalabalık karşısında bu kadar heyecanlanacağını bilmiyordu.

D) Arkadaşıyla konuşması bitince ona neden böyle davrandığını sormak istedi.

E) Bu çocuğun belleğine kazınan kötü hatıraları nasıl sileceklerini bilmiyorlardı.

4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dinleyenler gülüştüler. Faik Efendi işin biraz fazla kaçtığı anlar gibi oldu, kaşlarını oynattı. Oturanların yüzlerine baktı:

“Ya!..” dedi. “Böyle şeye inanmak olur mu? Biz de o zaman inanmamıştık. Ancak Remzi Efendi’nin buyurduğu gibi hikmet var ki duruyor.”

Remzi Efendi derin derin içini çekerek:
“Ya, hikmet.” dedi. Ondan sonra iki kişi de içlerini çekerek acıklı acıklı:

“Dünya bu...” dediler.

Yeniden susuldu. Faik Efendi biliyor ki saracaklar hem de fena saracaklar. Biraz durduktan sonra dayanamayarak:

“Yok ama.” dedi. “Valla saracaksınız... Olmaz ki... İnsanı lakırdı ettiğine de pişman edersiniz. Feyzi Bey, canım, valla sen yapıyorsun.”

“Benim bir şey dediğim mi var?”

“Ben bilirim.” dedi, “Sen yüz bin kişiye razı oluyor musun?” Feyzi Bey başıyla “olmam” diye işaret etti. Faik Efendi “Yetmiş bine?” diye sordu. Feyzi Bey gene razı olmadı.

4. Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Bir olaydan çok kesite yer verilmiştir.
- C) Anlatıcı kurmaca değil gerçek kişidir.
- D) Anlatımda diyalog tekniği kullanılmıştır.
- E) İlahi anlatıcının bakış açısına yer verilmiştir.

5. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada verilen altı çizili sözcüklerden birinin anlamı değildir?

- A) Üzüntüyle göğüs geçirmek
- B) Kanarak aldanmak
- C) Söz, laf
- D) Saldırmak, hücum etmek
- E) Düşüncesini belirtmek

6. Türk edebiyatının dönemleri ile ilgili olarak öğrenciler aşağıdaki açıklamaları yapmışlardır.

Arda: Halk edebiyatı İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı içerisinde yer alır.

Hakan: Tanzimat Dönemi Edebiyatı Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı içerisinde değerlendirilir.

Selçuk: Divan edebiyatı İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı içerisinde yer alır.

Beril: Tekke edebiyatı halk edebiyatının kollarından biridir.

Gamze: İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı sözlü ve yazılı edebiyat olarak incelenir.

Buna göre öğrencilerden hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) Gamze
- B) Hakan
- C) Beril
- D) Arda
- E) Selçuk

7. Hikâye türü Türk edebiyatına Batılı anlamda Tanzimat Dönemi’nde girmiştir. Teknik açıdan güçlü ve Batılı örneklerle benzeyen ilk hikâye ---- adlı eserdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Letaif-i Rivayat*
- B) *Decameron*
- C) *Küçük Şeyler*
- D) *Gurbet Hikâyeleri*
- E) *Semaver*

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Doğru (D), Yanlış (Y)” şeklinde değerlendirme yapılırken yanlışlık yapılmıştır?

- A) *Pançatantra* ile *Kelile ve Dimne* Doğu’daki ilk fabl örnekleridir. (D)
- B) Masalların dilek bölümünde okuyucunun ilgisini çekmek için tekerleme söylenir. (Y)
- C) Fabllarda soyut kavramlar somut olaylar yardımıyla anlatılır. (D)
- D) Türk edebiyatındaki ilk masal örneği Şeyhi’nin *Harnâme*’sidir. (Y)
- E) Fabllarda ders verme amacı güdülür. (D)

9. İlk gülüş...İlk diş...İlk kelime... Annesine doğru, genç, güzel ve mesut annesine doğru ilk adım. Sonra yedinci yaş...Mektebe götürdüğüm gün ne kadar ağlamıştı. Sanki varlığına evden başka bir ortak kabul etmek istemiyordu. Fakat bu mukadderdi. O da her oğul gibi sokak, mektep ve çarşı arasında günden güne katileşen bir bölünmeye mahkûmdu.

Bu parçada kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İç konuşma
- B) İç çözümleme
- C) Geriye dönüş
- D) Bilinç akışı
- E) Kişi tanıtımı

10. Aşağıdakilerin hangisinde divan şiiri nazım biçimleri birlikte verilmiştir?

- A) Mâni-Tuyuğ-Rubai-Gazel
- B) Gazel-Kaside-Koşma-Türkü
- C) Mesnevi-Şarkı-Gazel-Kaside
- D) Koşma-Semai-Varsağı-Destan
- E) Şarkı-Semai-Sone-Mesnevi

11. Yıldız akar uçsa da yetişemem
Hüzün geldi başköşeye kuruldu
Yoruldu yüreğim yoruldu

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mecazımürsel
- B) Tenasüp
- C) Tezat
- D) İstiare
- E) Teşbih

12. Öyle dalmışım ki bu akşamüstü
Komşu arsadır gözümde gökyüzü
Ben dünyadan bihaber bir çocuğum
Kayıp zıpzıplarımı arıyorum

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nazım birimi dördlüktür.
- B) 11'li hece ölçüsü ile ritim sağlanmıştır.
- C) Kafiye düzeni aabb biçimindedir.
- D) Teşbih sanatına yer verilmiştir.
- E) Satirik şiire örnektir.

13. Bu dünya lezzeti bâki değildir
Zevk müddeti yel geçer gibi geçer
Genç ihtiyarlar ve yeni eskir
Kuvvetli göçer, kuvveti gider

Bu dizeler içerik bakımından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnektir?

- A) Lirik
- B) Didaktik
- C) Epik
- D) Pastoral
- E) Satirik

14. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayrıç içinde verilen edebî sanat yoktur?

- A) Bu kadar letafet çünkü sende var
Beyaz gerdanında bir de ben gerek
(Kinaye)
- B) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
(İstiare)
- C) Gözleri yaş dolu yoğun bulutlar
Gökte gezip gezip iner dağlara
(Teşhis)
- D) Çağır Karac' oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
(İrsalimesel)
- E) Gökyüzünde İsa ile
Tur Dağı'nda Musa ile
(Telmih)

15. Bir dala konmuştu karga cenapları,
Ağzında bir parça peynir vardı.
Sayın tilki kokuyu almış olmalı,
Ona nağme yapmaya başladı:
“Ooo! Karga cenapları, merhaba!
Ne kadar güzelsiniz, ne kadar şirinsiniz!
Gözüm kör olsun yalanım varsa.
Tüyleriniz gibiye sesiniz,
Sultanı sayılırsınız bütün bu ormanın.”
Keyfinden akli başından gitti bay karganın.
Göstermek için güzel sesini
Açınca ağzını, düşürdü nevalesini.
Tilki kapıp onu dedi ki: “Efendiciğim,
Size güzel bir ders vereceğim:
Her dalkavuk bir alığın sırtından geçinir,
Bu derse de fazla olmasa gerek bir peynir.”
Karga şaşkın, mahcup, biraz da geç ama
Yemin etti gayrı faka basmayacağına.

Bu parçayla ilgili,

- I. Öğüt bölümüne yer verilmiştir.
II. Şahıs kadrosu hayvanlardan oluşmuştur.
III. Teşhis ve intak sanatlarından yararlanılmıştır.
IV. Zaman unsuru belirsizdir.
V. Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Türk edebiyatına roman Tanzimat
Dönemi’nde çeviri yoluyla girmiştir. İlk çeviri
roman, Yusuf Kâmil Paşa’nın Fenelon’dan
çevirdiği ---- adlı eserdir.

**Bu parçada boş bırakılan yere
aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) *Küçük Şeyler*
B) *Telemak*
C) *Araba Sevdası*
D) *İntibah*
E) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat*

17. Gerçeküstü olay, kişi ve yerleri konu alan
roman türü konusuna göre ---- olarak
adlandırılır.

**Bu cümlede boş bırakılan yere
aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) macera romanı
B) fantastik roman
C) polisiye roman
D) egzotik roman
E) bilim kurgu romanı

18. I. Dilek bölümünde kalıplaşmış sözlere yer
verilir. ()

II. Olay çevresinde gelişen sanatsal
metinlerdir. ()

III. Serim bölümünde olaylar gelişir,
çatışma ortaya konur. ()

IV. *Ezop Masalları* bilinen eski masal/ fabl
örnekleridir. ()

V. Kişileri olağanüstü varlıklar olabileceği
gibi insanlar da olabilir. ()

**Masallarla ilgili yukarıdaki numaralanmış
cümlelerin “Doğru (D), Yanlış (Y)” olarak
değerlendirilişi aşağıdakilerden hangisinde
doğru verilmiştir?**

- A) (D) (Y) (D) (Y) (D)
B) (Y) (Y) (D) (D) (D)
C) (Y) (D) (Y) (Y) (D)
D) (D) (Y) (Y) (Y) (D)
E) (D) (D) (Y) (D) (D)

19. ---- kahramanları çoğunlukla hayvanlardan
seçilen, ders verme amacı güdülen, manzum
ya da mensur olarak yazılan bir türdür.

**Bu parçada boş bırakılan yere
aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) Destan B) Fabl C) Masal
D) Halk hikâyesi E) Hikâye

20. Roman türüyle ilgili,

I. Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan
olay ve durumları anlatır.

II. Ele alınan gerçeklik kurmacadır.

III. Yansıtıkları edebî akımlara göre sosyal,
tarihî, psikolojik, tezli roman gibi adlar alır.

IV. Türk edebiyatındaki ilk örneği *Taaşşuk-ı
Talat ve Fitnat* adlı eserdir.

V. Teknik açıdan Servetifünun Dönemi’nde
güçlenmiştir.

yargılarından hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Haftada iki gece dostlarla danslı çay veriliyor, en aşağı iki üç gece de başkalarının davetine gidiliyordu. Aşağı sofa ile taşlık arasındaki camekân kaldırılmış, delik deşik duvarlar sarı yaldızlı bir kâğıt ile kaplanmıştı. Davet akşamları taşlıktaki su küpü, sofadaki yemek masası ve daha başka hırdavat eşya mutfığa taşınıyor, yukarıdan kilimler, iskemleler, süslü yastıklar indirilerek bir kabul salonu dekoru kuruluyordu.

Bu parçada kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olay tanıtımı
- B) Özetleme
- C) Geriye dönüş
- D) Kişi tanıtımı
- E) Bilinç akışı

22 ve 23.soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyat; mimari, heykel, resim ve müzikle birlikte beş temel güzel sanat dalından biridir. Malzeme, algı odağı, orijinalite, biçim bakımlarından edebiyatla diğer sanat dalları arasında büyük farklılıklar vardır. Plastik ve fonetik sanatlarda insansız içerikli eserler üretilebilirken edebiyat kapsamında yazılan eserlerde bu mümkün değildir. Dolayısıyla edebiyat, içeriğinde insan veya insani bir durum barındırma zorunluluğu taşıyan biricik sanat dalıdır. Edebiyat kapsamındaki insan-eser bağıntısı, içerik ile sanatçı arasındaki dolaylı ilinti ya da içerikte insana ve onun dünyasına yönelik bir sembolleştirme değil; insanın ve ona has özelliklerin, eserin içeriğinde bizzat bulunması durumudur. Edebiyat, insansız olamayışını, bünyesinde bulundurduğu eserlerin içeriğinin 'dille meydana getirilmesi'yle, 'devingenlik taşıması'yla, ve 'zihinselliğe dayanması'yla gerçekleştirir.

22. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Plastik ve fonetik sanatlar arasında farklılıklar olduğu
- B) Edebiyatın niçin insansız olamayacağı
- C) Edebiyatın güzel sanatların fonetik dalında yer aldığı
- D) Edebiyat eserlerinin dille meydana getirildiği
- E) Edebiyatın biricik sanat dalı olduğu

23. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçada verilen altı çizili sözcüklerden birinin anlamını içermemektedir?

- A) Bütün söylediklerimi hoş bir hareketlilikle onaylıyor, çevreye neşe saçıyordu.
- B) Bu makalede edebiyat-insan ilişkisinin tüm yönleri ayrıntılarıyla açıklanmıştır.
- C) **Sabah olur olmaz yeniden yola çıkıp Ağrı'ya ulaşmak için erkenden uyudular.**
- D) Bu durumun idrakine varması epey zamanını almış olacak ki daha yeni konuştuk.
- E) Bu romanın yazarın tüm özgünlüğünü yansıttığı herkesçe kabul edilen bir gerçek.

24.

I
İşim, gücüm budur benim
Gökyüzünü boyarım her sabah
Hepiniz uykudayken
Uyanır bakarsınız ki mavi

Deniz yırtılır kimi zaman
Bilmezsiniz kim diker
Ben dikerim

II

Atom konusunda yapılan çalışmaların tarihi çok eskidir. Eski Yunan filozoflarından Leukippos ile Demokritos, günümüzden binlerce yıl önce, maddelerin çok küçük birtakım parçacıklardan meydana geldiğini ileri sürmüşlerdi. Bu parçacıklar, aralarında birleşerek maddeleri meydana getiriyorlardı. Ama bu varsayım, bilimsel bir varsayım olmaktan çok bir felsefe doktrini idi. Bu konudaki düşünceler zamanla yavaş yavaş unutuldu ancak aradan 2000 yılı yakın bir zaman geçtikten sonra bilginler, bu konuda yeniden araştırmalar yaptılar.

Bu parçalarla ilgili olarak verilen aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. parça duygulara, II. parça somut verilere dayalıdır.
- B) I. parçada sözcüklerin mecaz ve yan anlamlarına, II. parçada gerçek anlamlarına ağırlık verilmiştir.
- C) I. parçada anlam, okuyan kişilere göre değişebilir ancak II. parçada çok anlamlılık yoktur.
- D) II. parça nesnelidir ve ileti doğrudan iletilmiştir.
- E) **I. parça bilgi vermek, II. parça estetik zevk kazandırmak amacıyla yazılmıştır.**

25. Sanat metinlerinin olay çevresinde oluşanları anlatmaya ve göstermeye bağlı olarak sınıflandırılır. Göstermeye bağlı metin türleri içinde ----, ----, ----, ----, ---- sayılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Karagöz

B) Dram

C) Meddah

D) Halk hikâyesi

E) Trajedi

26. Edebiyat, güzel olanı estetik zevk uyandıracak biçimde anlatma çabası içinde olan bir güzel sanat dalıdır. Edebiyatın aynı zamanda tiyatro, müzik, sinema gibi sanat dallarıyla da yakın bir ilişkisi vardır.

Bu parçadaki altı çizili ifade ile;

I. Reşat Nuri Güntekin'in *Çalıkuşu* adlı romanının uyarlamasında Fahriye Evcen başrolde oynadı.

II. Yahya Kemal'in *Sessiz Gemi* adlı şiirini son albümünde okuyan Hümeysra büyük beğeni topladı.

III. Fazıl Say, son konserinde besteleriyle dinleyenleri yine coşturdu.

yargılarından hangileri ilişkilendirilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

27. Tarihî kent alanları ve yapılar, kentlerin kimliğini oluşturması bakımından önemlidir. Bu nedenle tarihî alanlar ile yapılarının korunması ve sürdürülebilirliği o kentin kimliğinin korunmasına ve gelişimine katkı sağlar. Bu anlamda Cumhuriyet öncesinde küçük bir yerleşim yeri iken başkent olduktan sonra hızla gelişmeye başlayan ve günümüzde nüfus bakımından Türkiye'nin ikinci büyük metropolü olan Ankara'da kültürel mirasın korunması da büyük önem taşımaktadır. Çalışmanın amacı, Ankara'nın kentsel kültürel mirasının bir bölümünü oluşturan Hamamönü'nde yapılan koruma çalışmaları sonucunda yaşanan fiziksel ve toplumsal değişimin ortaya konmasıdır.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Düşünceler açıklayıcı anlatım ile dile getirilmiştir.

B) Sözcüklerin yan ve mecaz anlamlarına ağırlıklı olarak yer verilmiştir.

C) Bilgi verme amacı ile yazılmıştır.

D) Metnin iletisi doğrudan aktarılmıştır.

E) Metni her okuyan metinden aynı anlamı çıkarabilir.

28. Türkçede siz arkadaşınızın yeni yılını kutlarken "Yeni yılın kutlu olsun." dersiniz. Ancak siz yaşlarda bir Çuvaş ya da Yakut genci bu kutlamayı "Sene sul yaçepe salamlatap." biçiminde yapar.

Bu parçada dilin kullanımından doğan türlerinden biri örneklenmiştir.

Buna göre parçada örneklenen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Argo B) Şive C) Jargon

D) Ağız E) Lehçe

29. I. Aynı meslek ya da topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığıdır.

II. Aynı dil içinde ses, şekil söz dizimi ve anlam bakımından farklılıklar gösterebilen, belli yerleşim bölgelerine veya sınıflara özgü olan konuşma dilidir.

III. Bir dilin bilinmeyen tarihî seyri içinde tarihsel, bölgesel, siyasi sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kollarıdır.

IV. Kuralları sözlüklerde ve yazım kılavuzlarında tespit edilmiş; eğitim, hukuk, basın yayın alanlarında ile resmî yazışmalarda kullanılan dildir.

V. Ortak dilin dışında, daha çok küçük gruplar arasında kullanılan söz veya söyleyişlerden oluşan özel dildir.

Numaralanmış yargılarda aşağıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Ağız B) Jargon C) Argo
D) Şive E) Lehçe

30. Yabancı sözcük oranının %1 olarak saptandığı Orhun Yazıtları'nda yazınsal bir dil vardır. Soyut kavramların da yer aldığı bu yazıtlar, Türkçe yazı dilinin çok uzun bir geçmişi olduğuna tanıklık eder. Uygurcada ise yabancı sözcük oranının arttığı görülür. Bu artışta Uygurcaya çevrilen dinî metinlerin oldukça büyük etkisi vardır.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Tanımlama
B) Benzetme
C) Tanık gösterme
D) Karşılaştırma
E) Örnekleme

31. Öğretici metinlerle ilgili olarak;

I. Ağırlıklı olarak açıklayıcı ve tartışmacı anlatım biçimleri kullanılır.

II. Amaç; açıklamak, bilgi vermek, aydınlatmak ve kanılları değiştirmektir.

III. İleti, okuyucuya doğrudan iletilir.

IV. Tarihî ve felsefi metinler olarak sınıflandırılır.

V. Sözcüklerin yan ve mecaz anlamlarına yer verilmez.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

32. I. Masal

II. Sohbet

III. Günlük

IV. Roman

V. Biyografi

Yukarıdaki numaralanmış türlerden hangileri öğretici metinler içinde yer almaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

33. Edebiyat kavramının dilimizdeki ilk ve en yaygın olarak kullanılan anlamlarının başında, "dille yapılan güzel sanat dalı" gelir. Yani yazar ve şairin dili/kaleminden çıkan ve estetik değere hâiz olan eserlere "edebiyat"; bu kişilerin icra ettikleri sanata da "edebiyat sanatı" denir. Bu bağlamda Yahya Kemal Beyatlı, bir edebiyat sanatkârı; onun kaleme aldığı *Süleymaniye'de Bayram Sabahı* ise bir edebiyat eseridir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek amacıyla kaleme alınmıştır.
B) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) "Kavram" sözcüğü "bir düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı" anlamında kullanılmıştır.
D) Tanımlamaya yer verilmiştir.
E) Soyut anlamlı sözcükler ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

34. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yön adlarının yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Türkiye'nin kuzeyinde artan yağışlar çevredeki köyleri endişelendirdi.

B) Bu yıl Doğu Akdeniz gezisi için yeni bir planlama yapıldı.

C) Güney Doğu Anadolu Bölgesi'ne yapılan tren turları çok ilgi çekiyor.

D) Yeni neslin Batı kültürüne gösterdiği ilgi anlaşılır gibi değil.

E) Bu yıl Batı Anadolu'dan başladıkları geziye yeni bir rota çizdiler.

35. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ki”nin yazımından kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

- A) Oysaki ben ona her zaman destek olmak için elimden geleni yapmıştım.
B) Ne var ki bu sınavda istediği sonucu elde edememenin üzüntüsünü yaşıyor.
C) Geçmişteki defterleri tekrar açmaya kalkarsan kendine zarar verirsin.
D) Bir gün illa ki sen de anlayacaksın bu söylediklerimin doğruluğunu.
E) Sabahki sınava geç kalmamak için erkenden uyuması gerektiğini söyledim.

36. Delikanlı hemen arkasını döndü () uzaklaşmaya başladı. Fakat şoförün penceresine dayanarak ona birtakım şeyler havale eden esmer () uzun boylu, sırim gibi incelmış boyunbağlı birisi arkasından bağırdı () “Gel buraya () Hey...”

Bu parçada ayrıçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (,) (;) (.) (.) B) (.) (.) (;) (!)
C) (,) (,) (;) (!) D) (.) (;) (;) (!)
E) (;) (,) (;) (!)

38. Bilmem₂ tam dindar mıyım? Herhâlde şu

I II
anda dünyaya çok bağılıyım. Fakat ne Allah ile
kulunun arasına girmek isterim₂ ne de insan
III
ruhunun büyüklüğünden₂ imkânlarından
IV
şüphe ederim₂
V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

39. Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Topluluk ismine yer verilmiştir.
B) Belgisiz sıfat vardır.
C) Edata yer verilmiştir.
D) Niteleme sıfatına yer verilmiştir.
E) Kişi zamiri vardır.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem sözcük hem ek hâlinde zamir (adıl) vardır?

- A) Yalnız kalan biri, her zaman zorluklarla başa çıkabilir.
B) Sana bir şeyler anlatmaya gelmişti ama bekleyemedi seni.
C) Annemin bakışlarındaki anlamlı ifade yapmamam gerekenleri anlatıyordu.
D) Arkadaşlıkta olur böyle şeyler, deyip olayı yatıştırdı.
E) Herkes yaptıklarınızı sorgular ama anneniz hep arkanızda durur.

41. Sokakta bir bayramdı durakta bekleyişin

I II

Sanki sonsuz bir ayrılıktı okula gidişin

III

Bilmezdin her sabah seni yolcu ettiğimi

IV

Yüreğim yol boyu ardından ağlardı

V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük bulunma durumu eki almış isimdir.
B) II. sözcük niteleme sıfatıdır.
C) III. sözcük yapısına göre türemiş niteleme sıfatıdır.
D) IV. sözcük belirtme durumu eki almış zamirdir.
E) V. sözcük iyelik eki almış isimdir.

42. Bilge Karasu'nun öykülerinde göze çarpan ilk özellik bireyin iç dünyasındaki çalkantılardır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Zamir B) Özel isim C) Soyut isim
D) Belirtme sıfatı E) Çoğul isim

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik sıfat vardır?

- A) İyi yürekli insanları üzmemek için elimizden geleni yapmalıyız.
B) Liseli bir gencin yaşayabileceği tüm sorunları yaşamıştı çocuk.
C) Bu üzüntülü günleri geride bırakabilmek için gerçekten çok uğraştı.
D) Yüzündeki hüznü ifade hepimizi duygulandırdı.
E) Duygulu ve narin insanları her zaman çok sevmişimdir.

44. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül, “İlkbahar gelmiş, herkes sevinçle sokaklara dolmuştu.” cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bu, genç kızın ona soracağı bir soru değildi.
B) Divan şiiri, diğer adıyla klasik şiir, Atilla İlhan'ın çıkış noktalarından biridir.
C) Kardeşi, onun en değerli varlığı, yurt dışında okumayı seçince bir an ne yapacağını bilemedi.
D) 1987 yılında profesör olan yazar, çeşitli üniversitelerde akademisyenlik yapmıştır.

E) Her gün belirli aralıklarla kitap okumaktan değil, bilgisayarda oyun oynamaktan hoşlanıyor.

45. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sait Faik'in Hişt Hişt Hikâyesini hepimizin mutlaka okuması gerekiyor.**
B) Karadeniz Bölgesi'nin her şehrinde bir anısı vardı Ayşe Hanım'ın.
C) Ankara Kalesi'ni gezmek için toplanan grup, Ulus'ta buluşup yola çıktı.
D) İzmir'in köylerinde bile yaşamın o ulaşılmaz hazzına doyuyorsunuz.
E) Nevşehir'in doğusunda küçük bir kasabaya tayini çıkınca annesini de yanına aldı.

46. Yazar, atasözleri ile anlatımını daha da zenginleştirmiş.

“ile” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu cümledekiyle aynı görevde kullanılmıştır?

- A) Karikatürler ile spor haberleri bir derginin vazgeçilmezleridir.
B) Yazarın *Kürk Mantolu Madonna* ile *Kuyucaklı Yusuf* romanlarını okudum.
C) Yaptıkları ile söyledikleri birbirini tutmadığı için ona güvenmiyorum.

D) İstanbul'a kardeşi ile gitmeye karar verince hepimiz derin bir nefes aldık.

E) Mağazadan güzel bir palto ile etek alıp çabucak eve döndü.

47. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç vardır?

- A) Ne diye bu kadar yüksek sesle konuşuyorsun, anlamıyorum.
B) Tam eve gelmek üzereyken ablasıyla karşılaşmış ve sinemaya gitmişler.
C) Kâh oradayım kâh burada bu yıl, sürekli geziyorum iş için.
D) Hep en son geldiği için okula park yeri bulamıyor.
E) Daha güzel günlere ulaşmak umuduyla yaşayıp duruyoruz.

48. I. Vah ki ne vah, onca emeğim boşa gitti!

II. Ay, ayağım kaydı da az kalsın düşecektim!

III. Vay, yeni elbisen çok yakışmış!

IV. Aman Allah'ım, seni burada görmeyi hiç beklemiyordum!

V. Hay Allah, çantamdaki her şey yere döküldü!

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki anlamlardan hangisi yoktur?

- A) Üzülme
B) Korkma
C) Beğenme
D) Şaşırma
E) Uyarma

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem belirtme hem niteleme sıfatı kullanılmıştır?

- A) Güneşin son ışıkları camilerin minarelerinden inip batıya çekiliyordu.
B) Ertesi gün babamı yalnız bırakıp Bahçesaray'ı tek başıma dolaşmaya başladım.
C) Hayatımda hiçbir zaman kendimi bu kadar mutlu hissetmemiştim.
D) Sarayın arka tarafındaki genişçe bir bahçe hemen dikkati çekiyordu.
E) Bir akasya ağacının gölgesine uzanıp devletimizin tarihini düşünmeye başladım.

50. Bir an kayboldum gibi yaşadım kıyameti

Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz sıfat
B) Zamir
C) Bağlaç
D) Edat
E) Ünlem

